

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ
KURUMU
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Ağustos 2016

İÇERİK

TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	23

**TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ
KURUMU
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	4
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
DENETİM GÖRÜŞÜ	6
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	7
EKLER	16

KISALTMALAR

KDV : Katma Değer Vergisi

KBÖ : Kesintili Başlangıç Ödeneği

KURUM : Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 123.422.000,00 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde yapılan ekleme ve düşülme işlemlerinden sonra toplam bütçe ödeneği, 115.434.000,00 TL olmuştur.

2015 Mali yılı içerisinde 20 adet ödenek aktarma,1 adet ödenek ekleme, 32 adet tenkis, 83 adet ödenek gönderme ve 4 adet revize olmak üzere toplam 140 adet bütçe işlemi gerçekleştirilmiştir.

Bütçe Giderleri

Kurumun 2015 yılı bütçe ödenek ve harcamaları, fonksiyonel sınıflandırmanın 1 inci ve 2 nci düzeylerine göre aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir;

Tablo 1: Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Ödenek ve Harcama Tablosu

TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (TL)					
GİDERİN TÜRÜ	KESİNTİLİ BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (KBÖ)	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA	KBÖ'YE GÖRE HARCAMA ORANI (%)	TOPLAM ÖDENEĞE GÖRE HARCAMA ORANI (%)
01- GENEL KAMU HİZMETLERİ	49.391.000,00	50.631.387,00	49.084.933,00	99,38	96,95
03-KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	475.000,00	522.086,00	519.380,00	109,34	99,48
07- SAĞLIK HİZMETLERİ	73.556.000,00	64.280.527,00	62.642.622,00	85,16	97,45
TOPLAM	123.422.000,00	115.434.000,00	112.246.935,00	90,95	97,24

2015 yılında özel bütçeli olan Kuruma, genel kamu hizmetleri için başlangıçta 49.391.000,00 TL ödenek verilmiş olup yıl içerisinde yapılan ekleme ve düşülme işlemlerinden sonra toplam ödenek 50.631.387,00 TL olmuştur. Söz konusu ödeneğin 49.084.933,00 TL'lik kısmı kullanılarak toplam ödeneğin % 96,95 oranında harcama

gerçekleştirilmiştir.

Kuruma, kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri için başlangıçta 475.000,00 TL ödenek verilmiş olup yıl içerisinde yapılan ekleme ve düşülme işlemlerinden sonra toplam ödenek 522.086,00 TL olmuştur. Söz konusu ödeneğin 519.380,00 TL'lik kısmı kullanılarak toplam ödeneğin % 99,48 oranında harcama gerçekleştirilmiştir.

Kuruma, sağlık hizmetleri için ise başlangıçta 73.556.000,00 TL ödenek verilmiş olup yıl içerisinde yapılan ekleme ve düşülme işlemlerinden sonra toplam ödenek 64.280.527,00 TL olmuştur. Söz konusu ödeneğin 62.642.622,00 TL'lik kısmı kullanılarak toplam ödeneğin %97,45 oranında harcama gerçekleştirilmiştir.

Tablo 2:Bütçe Giderlerinin Toplam Harcama İçindeki Payı

TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (TL)		
HARCAMA KALEMİ	HARCAMA	TOPLAM HARCAMA İÇİNDEKİ PAYI (%)
01- PERSONEL GİDERLERİ	34.328.074,68	30,58
02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	5.882.114,13	5,24
03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	45.074.676,86	40,16
05 CARİ TRANSFERLER	1.049.836,65	0,94
06- SERMAYE GİDERLERİ	25.912.233,08	23,08
TOPLAM	112.246.935,40	100

Harcama kalemlerinin toplam harcama içerisindeki payına bakıldığında en yüksek payı %40,16 ile Mal ve hizmet alım giderlerinin aldığı, % 30,58 ile personel giderlerinin ise ikinci en yüksek payı aldığı görülmektedir.

Tablo 3:2015 Yılı Planlanan Gelir ve Gerçekleşme Durumu

TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (2015 Yılı Gelir Bütçesi Gerçekleşmeleri)		
GELİR KALEMLERİ	2015 YILI PLANLANAN GELİR	2015 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR
ANALİZ VE LABORATUVAR GELİRLERİ	19.000.000,00	18.240.665,84
İLAÇ RUHSAT GELİRLERİ	40.000.000,00	26.678.467,45
ÜRÜN KAYIT GELİRLERİ	10.500.000,00	11.505.646,37
ÜRÜN SERTİFİKA GELİRLERİ	4.400.000,00	7.943.256,02
KİTAP YAYIN VB. SATIŞ GELİRLERİ	3.000,00	996.248,06
İDARİ PARA CEZALARI	0,00	1.260,00
FAİZ GELİRLERİ	2.900.000,00	2.496.972,68
BAĞIŞ VE YARDIMLAR	0,00	138.099,98
DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER	0,00	93.171,07
HAZİNE YARDIMLARI	41.619.000,00	33.619.000,00
TOPLAM	118.422.000,00	101.712.787,47

2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 41.619.000,00 TL'lik hazine yardımı öngörülmüştür. Ancak Kurumun bir önceki yıldan devreden nakit ve yıl içerisinde tahsil edilen öz gelirlerin toplamının yeterli olması nedeniyle hazine yardımı olarak sadece 33.619.000,00 TL kullanılmıştır. Planlanan gelir %85,89 oranında gerçekleşmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Birleştirilmiş veriler defteri,
Geçici ve kesin mizan,
Bilanço,
Kasa sayım tutanağı,
Banka mevcudu tespit tutanağı,
Alınan çekler sayım tutanağı,
Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
Teminat mektupları sayım tutanağı,
Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri,
Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturabilmek üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte sunulan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Tetkik ve Analiz Hizmetlerinden Doğan Alacakların Tahsil Edilmemesi

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nun kuruluş amacı, görev ve yetkilerini düzenleyen 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 27 nci maddesinde yer alan; *“Bakanlık politika ve hedeflerine uygun olarak ilaçlar, ilaç üretiminde kullanılan etken ve yardımcı maddeler, ulusal ve uluslararası kontrole tabi maddeler, tıbbî cihazlar, vücut dışı tıbbî tanı cihazları, geleneksel bitkisel tıbbî ürünler, kozmetik ürünler, homeopatik tıbbî ürünler ve özel amaçlı diyet gıdalar hakkında düzenleme yapmakla görevli, Bakanlığa bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz, Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu kurulmuştur.”* hükmü, Kuruma faaliyet alanına giren konularla ilgili düzenleme işlevi yüklemiş ve aynı zamanda bu işlevinin gereklerini yerine getirmek üzere bir takım görev ve yetkiler vermiştir. Bu bağlamda Kuruma söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin 27 nci maddesine göre; *“Görev alanına giren ürünlerin ruhsatlandırılması, üretimi, depolanması, satışı, ithalatı, ihracatı, piyasaya arzı, dağıtımı, hizmete sunulması, toplatılması ve kullanımları ile ilgili kural ve standartları belirlemek, bu faaliyetleri yürütecek kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilere izin vermek, ruhsatlandırmak, denetlemek ve gerektiğinde yaptırım uygulamak, laboratuvar analizlerini yapmak veya yaptırmak.”* Görevi verilmiştir. Ancak Kurumun asli görevleri dışında, bu hizmetleri talep eden kamu/ özel gerçek ve tüzel kişilerinin hangi şartlarda ve hangi esas ve usullerle bu hizmetlerden yararlanacağına ilişkin düzenlemelerin yetersiz oluşu Kurumun sunmuş olduğu laboratuvar hizmetlerinden doğan alacakların tahsilinde sorunlara yol açmaktadır.

Kurum, Cumhuriyet Savcılıklarından gelen talep üzerine kontrol ve analiz hizmetleri ifa etmekte ve sunmuş olduğu hizmetler karşılığında gelir tahakkuk ettirmektedir. Ancak Kurumun 2015 yılı mali tablolarının incelenmesi neticesinde Cumhuriyet Savcılıklarınca yaptırılan analizler sonucu Kurum'a ödenmesi gereken tutarların, takip ve tahsile ilişkin tüm girişimlere rağmen 2012 yılından beri tahsil edilemediği tespit edilmiştir. Tahakkuk ettiği halde tahsili yapılamayan tutar Türkiye genelinde 2.177.306,71 TL'dir. Bu tutarın 1.060 TL'si 2012, 248.435,15 TL'si 2013, 1.360.882 TL'si 2014 ve 566.929,56 TL'si de 2015 yılı'na

aittir.

Görüleceği üzere, Kurumun asli görevi dışında analiz ve kontrol talebinde bulunan idarelerin bu hizmetlerden hangi şartlarda, hangi usul ve esaslarda yararlanacağına ilişkin kendi yasal düzenlemelerinin yetersiz oluşu bu hizmetlerden doğan gelirlerin Kurum tarafından tahsilinde sorunlara yol açmaktadır.

663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Kuruma verilen asli görevler dışında Kurumdan analiz ve tetkik talebinde bulunan idarelerce; bu hizmetlerden yararlanabilmeye yasal zemin hazırlayan, sağlanacak hizmetin hangi şartlarda ve nasıl fiyatlandırılacağına ilişkin usulleri belirleyen düzenlemelerin yapılması önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nun kuruluş amacının 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 27/1 Maddesinde hüküm altına alındığı, Kurumun görev, yetki ve sorumluluklarının ise söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin 27/2 maddesinde düzenlendiği,

Bu düzenlemeler kapsamında Kurumun sadece görev ve sorumluluk alanına giren ürünlerde (İlaç, Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünleri) Cumhuriyet Savcılıklarından gelen talep üzerine kontrol ve analiz hizmetleri ifa etmekte olduğu ve hizmetlerin Bakan onaylı fiyat tarifesine göre ücretlendirilerek, fatura oluşturulduğu, analiz ve tetkik talebinde bulunan idareler tarafından Kurum bünyesinde bulunan laboratuvarlara analiz edilecek ürünlerin nasıl gönderileceğinin, numune taşıma koşullarının ve analize yeter numune sayılarının "Analiz ve Kontrol Laboratuvarları Daire Başkanlığı Numune Kabul Kriterleri Prosedürü" olarak belirlendiği, analiz sürelerinin de yer aldığı Bakan onaylı fiyat tarifesi ile birlikte Kurum internet sayfasından duyurulduğu,

Bu nedenlerle, mevzuat yönünden bir eksiklik bulunmamakla birlikte bir kısım savcılıkların ödeme konusunda gönderilen faturaların hangi dava dosyasına ait olduğunun tespiti ve dava dosyasıyla ilişkilendirmelerde problemler yaşanması nedeniyle ödemelerin gerçekleştirilemediği bildirilmiştir.

Sonuç olarak asıl amacı sektörde görev alanına giren konularda düzenleme yapmak olan Kurum, görev ve yetkisi kapsamında kamu kurumlarından gelen talep üzerine analiz ve tetkik hizmetlerini yerine getirmektedir. Ancak ruhsat ve izin numuneleri haricindeki tetkik ve

analiz hizmetlerinin hangi şartlarda, hangi usul ve esaslarda sunulacağına ilişkin mevzuatın yetersiz oluşu, bu hizmetlerden doğan alacakların geçmiş yıllardan itibaren tahsil edilememesine neden olmaktadır.

Bu nedenle Kurumun asli görev alanına giren ruhsat ve izin numuneleri haricinde sunduğu tetkik ve analiz hizmetlerine ilişkin talepte bulunabilecek idarelerin, hangi yasal dayanağa istinaden bu hizmeti talep edebileceğini, tahakkuk edecek ücretleri hangi esas ve usullerde ödeyeceklerini hüküm altına alacak düzenlemelerin yapılması ve önceki yıllardan devreden alacakların takip ve tahsiline ilişkin yasal süreçlerin başlatılması gerekir.

BULGU 2: Yemekhane ile Alakalı Mali İşlemlerin 5018 Sayılı Kanun'a Uygun Biçimde Yürütülmemesi ve Raporlanmaması

İdare bünyesinde faaliyet göstermekte olan Yemekhane'ye ilişkin mali işlemlerin, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na uygun biçimde yürütülmesi ve raporlanması gerekir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe türleri ve kapsamı" başlıklı 12'nci maddesinde, "*Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri; merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanır ve uygulanır. Kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamaz.*

Merkezî yönetim bütçesi, bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinden oluşur." denilmektedir.

Maddede, (I) sayılı cetvelde genel bütçeli idarelerin; (II) sayılı cetvelde özel bütçeli idarelerin; (III) sayılı cetvelde de düzenleyici ve denetleyici kurumların yer aldığı belirtilmektedir.

Kanunun 31'inci maddesinde ise harcama yetkisi ve yetkilisine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Maddeye göre, bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir. Harcama yetkilileri bütçede öngörülen ödenekleri kadar, ödenek gönderme belgesiyle kendisine ödenek verilen harcama yetkilileri ise tahsis edilen ödenek tutarında harcama yapabilir.

Kanunun 33'üncü maddesinde de, bütçeden bir giderin nasıl yapılabileceği hususu

düzenlenmiştir. Giderin gerçekleştirilmesi için; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması gerekmekte olup, tutarın hak sahibine ödenmesiyle süreç tamamlanmaktadır.

Süreçte ödeme işini gerçekleştiren muhasebe yetkilisine ilişkin düzenlemeler ise Kanunun 61 ve 62'nci maddelerinde aşağıdaki biçimde yapılmıştır:

“Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir.”

“Muhasebe yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almaya, vermeye ve göndermeye yetkili olanlar muhasebe yetkilisi mutemedidir. Muhasebe yetkilisi mutemetleri doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumludur. Muhasebe yetkilisi mutemetlerinin görevlendirilmeleri, yetkileri, denetimi, tutacakları defter ve belgeler ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

Kanunun 62'nci maddesinde, muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacakların taşınması gereken şartlar düzenlenmiştir.

“Muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacakların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48'inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşınması gerekir:

- a) En az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak.*
- b) Kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmak koşuluyla bu idarelerde muhasebe yetkilisi yardımcısı veya eşiti görevlerde bulunmak.*
- c) Muhasebe yetkilisi sertifikası almış olmak.*
- d) Son üç yıl içerisinde olumsuz sicil almamış olmak.*
- e) Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almamış olmak.*
- f) Görevin gerektirdiği bilgi ve temsil yeteneğine sahip olmak.”*

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, bütçenin sadece kamu idarelerince hazırlanabileceği; bütçeden harcama yapılabilmesi için, bütçeyle ödenek tahsis edilen bir harcama birimi olmasının zorunlu olduğu; harcama yapılabilmesi için de harcama talimatı sonrasında Kanunda belirtilen nitelikleri haiz muhasebe yetkililerince ödeme yapılabileceği anlaşılmaktadır. Ayrıca, gelirlerin ve alacakların tahsili, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması da sadece Kanunun 62’nci maddesindeki muhasebe yetkilileri tarafından yapılabilmektedir.

İdare bünyesinde faaliyet gösteren Yemekhane; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun “Yiyecek yardımı” başlıklı 212’nci maddesindeki, “Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı’nın birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur” hükmüne istinaden tanzim edilen Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği hükümlerine göre kurulmuştur.

Yönetmeliğe göre, yiyecek yardımı “*yemek verme*” şeklinde yapılmakta olup; bu yardım karşılığında nakden bir ödemede bulunulmamaktadır. Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere, Yönetmelik kapsamına dahil memur kadrosu adedine göre idare bütçesinde tahsis edilen ödeneklerle karşılanmaktadır.

Yemek bedelinin bütçeden karşılanamayan kısmı, yemek yiyenlerden alınmaktadır. Yönetmelikte, yiyecek yardımı için kurum bütçesine konulan ödenek ve bütçeden karşılanamayan kısım için memurlardan alınan para toplamından, yemekhanenin giderleri karşılandıktan sonra para artması halinde, artan paranın ne yapılacağı hususu düzenlenmemiştir.

Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği’ne göre, sosyal tesisler adına kamu idaresi hesaplarından ayrı olarak kamu ve özel bankalarda hesap açtırılabilmektedir. Bu düzenlemelere göre söz konusu tesisler kamu idaresi bünyesinde olmasına rağmen, hesapları kamu idaresinden ayrı tutulduğundan yıl sonunda kârlarının ne yapılacağı veya zararlarının – kamu idaresi tarafından karşılanamayacağı için- ne şekilde finanse edileceği hususu belirsizdir. Diğer taraftan, sosyal tesis adına açılan banka hesapları kamu idaresi hesaplarına aktarılmamakta ve bu hesaplar içerisinde takip edilmemektedir.

Sosyal tesislerin, 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname gereğince çıkarılan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller gereğince işlemlerini gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir.

Tebliğde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri, kamu bankaları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı tesislerden dinlenme amacıyla veya diğer amaçlarla yararlanacaklardan alınacak yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında uyulması gereken esas ve usuller düzenlenmiştir.

Tebliğde ayrıca, sosyal tesislerle ilgili olarak yapılacak ödeme ve tahsilatın banka vasıtasıyla yapılacağı; sosyal tesis paralarının, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait bankalarda muhafaza edileceği ve görevliler nezdinde kurum amirleri tarafından belirlenen miktarın üzerinde nakit bulundurulmayacağı hususları düzenlenmiştir.

Esas ve Usuller, kamu kurum ve kuruluşlarınca işletilen sosyal tesislerin hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla düzenlenmiştir.

Esas ve Usullerde, muhasebe işlemlerinin yürütülmesinden ve kayıtlara alınmasından, muhasebe görevlisinin sorumlu olduğu; hesapların mali yıl esasına göre tutulacağı; kapsama dahil her bir sosyal tesisin raporlama birimi olduğu ve kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı sosyal tesislerin mali raporlarının bu kurumların merkezinde konsolide edilip belirlenen sürelerde Bakanlığa gönderileceği belirtilmektedir.

Yemekhane'ye ait mali işlemlerinin incelenmesinde:

28.09.2012 tarih ve 91682 sayılı Makam oluruyla yemek hizmetlerinin yürütülebilmesi için personel yemek yardımı ödenekleri ve personel katkı paylarının TC Ziraat Bankası Çukurambar Şubesi tabldot hesabına aktarıldığı,

2012 yılında Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ile yapılan protokol hükümleri kapsamında yemek hizmetinin Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'ndan alındığı,

Sözkonusu Protokol'e göre ulaşım, yemek dağıtımı ve diğer işlerin İdare'ye ait olduğu anlaşılmıştır.

Yemekhane faaliyetleri ile alakalı olarak 5018 sayılı Kanun'da belirtilen esas ve usuller çerçevesinde mali tablo hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Yemekhane gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin belgeler, İdare'nin muhasebe belgeleri ve bütçelerinden ayrı tutulmaktadır.

Bir sosyal tesis olarak Yemekhanenin bütçesi yapılmamakla birlikte, 5018 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde düzenlenen "Bütçe İlkeleri" gözetilmeyerek, yemekhane hesabından gelir-gider yapılmaktadır.

Yemekhaneye ait banka hesabının incelenmesi neticesinde, 2014 yılından 30.365,19 TL'nin devrettiği; 2015 yılında; gider tutarının 396.238,53 TL, gelir tutarının 500.361,26 TL olduğu, 2016 yılına 134.487,92 TL devredildiği görülmüştür.

Yemekhane faaliyetlerine ilişkin mali işlemlerin, İdare'ye ait mali tablolarda gösterilebilmesi için 5018 sayılı Kanun'a uygun düzenlemelerin yapılması gerekir.

Şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlamak için çıkarılan söz konusu düzenlemeler, 5018 sayılı Kanunun yukarıda açıklanan hükümleri gereğince, sosyal tesislerin ayrı bir kamu idaresi olmadıkları; bütçe hazırlayamayacakları ve bütçeden harcama yapamayacakları göz önünde bulundurulduğunda, ayrı bir bütçe oluşturulmamasına rağmen, muhasebe işlemlerinin 5018 sayılı Kanundaki muhasebe yetkilisi dışındaki kişilerce yapılmasına ve dönem sonunda ait olduğu bütçe içinde raporlanmamasına neden olmaktadır.

Halihazırda sosyal tesislerce gerçekleştirilen işlemler, 5018 sayılı Kanunun 61'inci maddesi kapsamındaki işlemler olup, bu işlemler sadece Kanunun 62'nci maddesinde belirtilen şartları taşıyan muhasebe yetkilisi ya da muhasebe yetkilisi mutemetleri tarafından gerçekleştirilebilir.

Sosyal tesislerce gerçekleştirilen işlemlerin, 5018 sayılı Kanun kapsamındaki işlemler olduğu göz önünde bulundurulduğunda; bütçe, muhasebeleştirme, yetki ve sorumlulukların

5018 sayılı Kanuna paralel bir biçimde düzenlenmesi ile sosyal tesislerin mali işlemlerinin, Bakanlığın mali tablolarında raporlanması gerekmektedir. Söz konusu raporlama ile, sosyal tesisler hem hesap verilebilirliğe kavuşacak hem de sürdürülebilirlikleri için İdarece önlem alınabilmesi mümkün hale gelebilecektir.

Kamu idaresi cevabında; Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ile yapılan protokol hükümleri kapsamında yemek hizmeti satın alındığı, yemekhane faaliyetinin hazır olarak gelen yemeğin personele dağıtımı şeklinde hizmet alımı kapsamında çalışan personel tarafından yapıldığı,

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller'in Tanımlar başlıklı 4. Maddesinde Sosyal tesisin, kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşlarınca işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, anaokulu, spor tesisi, yemekhane ve benzeri sosyal tesisler şeklinde tanımlandığı, muhasebe görevlisinin ise muhasebe işlemlerinin yürütülmesinden ve kayıtlara alınmasından sorumlu görevli olarak tanımlandığı,

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller ile Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğlerde yer alan hükümler incelendiğinde;“Kamu kurum ve kuruluşlarınca işletilen” ifadesinin yer almakta olduğu, Kurumda yapılan yemek dağıtımı işinin bir işletme faaliyeti olmaması nedeniyle “Sosyal Tesis” kapsamında değerlendirilemeyeceği, dolayısıyla sosyal tesislere ilişkin mevzuata tabi olmadığı, Söz konusu mevzuatın 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol kanununa paralel bir şekilde düzenlendiği takdirde önlem alınabilmesinin mümkün hale geleceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Bütçe türleri ve kapsamı” başlıklı 12'nci maddesinde, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinin merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanacağı ve uygulanacağı, kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı hüküm altına alınmıştır. Ayrıca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ikincil mevzuatı bütçeden harcama yapılabilmesi için, bütçeyle ödenek tahsis edilen bir harcama birimini zorunlu kıldığı gibi, harcama yapabilme yetkisinin harcama yetkililerinde olduğunu, muhasebe hizmetlerini muhasebe yetkilisinin gerçekleştireceğini ve muhasebe yetkilinin görev ve sorumlulukları, atanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemiştir.

Yemekhanenin kurum bütçesinden ayrı bir gelir ve giderinin olması, muhasebe hizmetlerinin muhasebe yetkilisi tarafından yürütülmemesi, mali işlemlerin Kurum mali raporlarında yer almaması 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na aykırılık teşkil etmektedir.

Sosyal tesislerce gerçekleştirilen işlemlerin, 5018 sayılı Kanun kapsamındaki işlemler olduğu göz önünde bulundurulduğunda; bütçe, muhasebeleştirme, yetki ve sorumlulukların 5018 sayılı Kanuna uygun bir biçimde düzenlenmesi ile sosyal tesislerin mali işlemlerinin, Kurumun mali tablolarında raporlanması gerekmektedir.

EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 40.59		Adı : TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU		Yıl : 2015			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2015		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2015	
1	DÖNEN VARLIKLAR	27.080.466,87		3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	3.903.799,93	
10	HAZIR DEĞERLER	21.249.769,57		33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	2.664.352,07	
100	KASA HESABI	0,00		330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	29.228,69	
102	BANKA HESABI	21.249.769,57		333	EMANETLER HESABI	2.635.123,38	
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00		36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.239.447,86	
108	(-) DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,00		360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.239.447,86	
12	FAALİYET ALACAKLARI	2.539.160,75		361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	0,00	
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	2.539.160,75		362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES	0,00	
14	DİĞER ALACAKLAR	244.615,20		5	ÖZ KAYNAKLAR	31.102.204,98	
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	244.615,20		50	NET DEĞER	2.854.477,81	
15	STOKLAR	1.298.404,75		500	NET DEĞER HESABI	2.854.477,81	
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.298.404,75		57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	68.377.609,39	
16	ÖN ÖDEMELER	1.748.516,60		570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	68.377.609,39	
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00		58	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-26.993.603,30	
161	PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00		580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-26.993.603,30	

T.C. Sayıştay Başkanlığı

162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	1.748.516,60
2	DURAN VARLIKLAR	7.925.538,04
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	7.925.538,04
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	20.017.682,23
254	TAŐITLAR HESABI	164.769,38
255	DEMİRBAŐLAR HESABI	10.871.235,20
257	BİRİKMİŐ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-23.128.148,77
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00
260	HAKLAR HESABI	29.151.634,39
268	BİRİKMİŐ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-29.151.634,39

59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-13.136.278,92
591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-13.136.278,92

AKTİF TOPLAMI **35.006.004,91**

Bilanço Dipnotları :

900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00
901	KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00
902	BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI	0,00
903	KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00
904	ÖDENEKLER HESABI	0,00
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	0,00
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	3.172.815,10
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	3.172.815,10
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	26.046.742,24
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŐILIĐI HESABI	26.046.742,24
948	BAŐKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	32.827.908,77
949	BAŐKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	32.827.908,77

PASİF TOPLAMI **35.006.004,91**

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU
(TEKLİ DÜZEYDE)

Kurum Kodu : 40.59

Adı : TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

Yılı : 2015

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630		GİDERLER HESABI	118.370.777,83	600		GELİRLER HESABI	105.234.498,91
630	01	Personel Giderleri	34.328.074,68	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	68.306.481,30
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.882.114,13	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	33.757.099,98
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	42.137.855,25	600	05	Diğer Gelirler	3.170.453,61
630	05	Cari Transferler	1.049.836,65	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	464,02
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.511.334,49	NET GELİR TOPLAMI :			105.234.498,91
630	13	Amortisman Giderleri	26.279.577,36				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	3.975.539,34				
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.820.635,03				
630	99	Diğer Giderler	385.810,90				

GİDERLER TOPLAMI : 118.370.777,83

GİDERLER TOPLAMI(A) 93.847.933,63

GELİRLER TOPLAMI(B) 66.854.330,33

İNDİRİM İADE;İSKONTO TOPLAMI (C) 0,00 NET GELİR (D= B- C) 66.854.330,33

FAALİYET SONUCU
D - A -26.993.603,30

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU
(İKİLİ DÜZEYDE)

Kurum Kodu : 40.59			Adı : TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU			Yılı : 2015			
Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630			GİDERLER HESABI	118.370.777,83	600			GELİRLER HESABI	105.234.498,91
630	01		Personel Giderleri	34.328.074,68	600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	68.306.481,30
630	01	01	Memurlar	34.315.622,61	600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	20.033.154,93
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.882.114,13	600	03	02	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	48.273.326,37
630	02	01	Memurlar	5.882.114,13	600	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	33.757.099,98
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	42.137.855,25	600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	138.099,98
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	1.738.552,65	600	05		Diğer Gelirler	3.170.453,61
630	03	03	Yolluklar	2.291.729,52	600	05	01	Faiz Gelirleri	2.929.702,08
630	03	04	Görev Giderleri	512.703,99	600	05	03	Para Cezaları	1.260,00
630	03	05	Hizmet Alımları	36.925.998,75	600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	239.491,53
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	150.763,67	600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	464,02
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	268.239,18	600	11	03	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	464,02
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	249.867,49	NET GELİR TOPLAMI :				105.234.498,91
630	05		Cari Transferler	1.049.836,65					
630	05	01	Görev Zararları	691.600,00					
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	346.400,00					

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	11.836,65
630	12		Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.511.334,49
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.511.331,49
630	13		Amortisman Giderleri	26.279.577,36
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	5.494.660,88
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	20.784.916,48
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri	3.975.539,34
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	1.252.211,79
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	65.786,27
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	1.543.820,09
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	26.418,49
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	40.391,04
630	14	07	Yiyecek	1.677,70
630	14	08	İçecek	0,00
630	14	09	Canlı Hayvanlar	51.625,00
630	14	10	Zirai Maddeler	576,43
630	14	11	Yem	28.868,40
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	156.111,74
630	14	13	Yedek Parçalar	743.296,64
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	2.714,00
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	56.311,96
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	3.605,79
630	30		Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.820.635,03
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.820.635,03
630	99		Diğer Giderler	385.810,90

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	385.810,90
-----	----	----	---------------------------------------	------------

GİDERLER TOPLAMI : **118.370.777,83**

GİDERLER TOPLAMI(A) 118.370.777,83

GELİRLER TOPLAMI(B) 105.234.498,91

İNDİRİM ;İADE;İSKONTO TOPLAMI (C) 0,00

NET GELİR (D= B- C) 105.234.498,91

FAALİYET SONUCU (D - A)

-13.136.278,92

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ
KURUMU
2015 YILI
PERFORMANS DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	23
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	24
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	24
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	24
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	26
6. DENETİM BULGULARI	29

1. ÖZET

Bu rapor, Türkiye İlaç Tıbbi Cihaz Kurumunun performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Türkiye İlaç Tıbbi Cihaz Kurumunun hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Türkiye İlaç Tıbbi Cihaz Kurumu 2015 yılı performans denetimi kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda;

- Stratejik Planda hedeflere yönelik performans göstergelerinin, bu göstergeler cinsinden mevcut durumun belirtilmediği,
- Performans Programı dönemine ait kurumun insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek istihdam politikalarına yer verilmemesi
- Performans Hedef ve Göstergelere ulaşılması için belirlenmiş olan Faaliyetlere ilişkin bütçe gerçekleştirmelerine yer verilmediği,
- Faaliyet Raporunda bazı göstergelere ilişkin gerçekleşmenin hedeflenenden fazla olması durumunda oluşan sapmalara ilişkin açıklama yapılmadığı,
- Faaliyet raporunda yer alan 9 adet performans göstergesine ilişkin ölçüm yapılamadığı,

değerlendirilerek bu hususlar bulgu konusu yapılmıştır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde

etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun yayımladığı 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında, Türkiye İlaç Tıbbi Cihaz Kurumunun 2013-2017 dönemine ait Stratejik Planı, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Performans Denetimi yukarıda sayılan üç belge üzerinden kamu idaresinin raporlama gerekliliklerine uyumunun değerlendirilmesi, bu belgelerde sunulan performans bilgisinin değerlendirilmesi ve performans bilgisinin üretilmesi için kullanılan veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Stratejik planda yer alan göstergelerin mevcut durumlarının sayısal olarak belirlenmediği tespit edilmiştir. Kuruluşun geleceğe yönelik amaç, hedef ve stratejiler geliştirebilmesi için öncelikle, mevcut durumda hangi kaynaklara sahip olduğunu ya da hangi yönlerinin eksik olduğunu, kuruluşun kontrolü dışındaki olumlu ya da olumsuz gelişmeleri değerlendirmesi gerekir. Mevcut durum tespiti iyi yapılmadığı takdirde, hedef ve gösterge de doğru bir şekilde belirlenemeyecektir. Mevcut durum ölçülmeden 5 yıl sonrasında ulaşılması hedeflenen düzeylerin sağlıklı şekilde belirlenemeyeceği değerlendirilmektedir. Hedefler ve göstergeler tanımlandıktan sonra, bunların sayısal olarak tespit edilmemesinin, stratejik plan için önemli bir eksiklik olduğu düşünülmektedir.

Kurum tarafından 2013 – 2017 dönemi Stratejik Planı esas alınarak “2015 yılı Performans Programı” hazırlanmış ve Ekim 2014 tarihinde yayımlanmıştır.

2015 yılı performans programında; 15 performans hedefi, 57 gösterge ve 16 faaliyet yer almaktadır. Program döneminde faaliyetlerin ve performans hedeflerinin gerçekleştirilmesi için toplam 123.422.000,00 TL kaynak kullanılması öngörülmüştür. Öngörülen toplam 123.422.000,00 TL kaynağın %88,42’i (109.124.262 TL) faaliyetlerle ilişkilendirilirken %11,58’i (14.297.738 TL) genel yönetim giderleri başlığı altında toplanmıştır.

Kurum tarafından “2015 yılı Faaliyet Raporu” 29.02.2016 tarihinde hazırlanmış ve kurumun internet sayfasında yayımlanmıştır.

Performans hedef ve göstergelerinin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanıldığı, birim faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin, idare faaliyet raporuna

doğru biçimde aktarıldığı görülmüştür.

Performans sonuçları tablosunun değerlendirilmesi bölümünde, gerçekleşmenin hedeflenenden fazla olması durumlarında sapmaya ilişkin nedenlerin açıklanmadığı görülmüştür. Ayrıca ölçüm yapılamayan göstergeler mevcut olup, buna ilişkin mevzuat çalışmalarının devam ettiği belirtilmiştir.

Faaliyet Raporunda, Performans Hedeflerini gerçekleştirmek üzere belirlenmiş olan Performans Göstergelerinin gerçekleşme durumuna ilişkin bilgilere ve gerçekleştirilen faaliyetlere yer verilmesine rağmen, Performans Hedef ve Göstergelere ulaşılması için belirlenmiş olan Faaliyetlere ilişkin bütçe gerçekleştirmelerine yer verilmemiştir. Dolayısıyla Performans Gösterge ve Hedeflerine ne kadar kaynak kullanılarak ulaşıldığına ilişkin herhangi bir bilgi Faaliyet Raporunda yer almamaktadır.

Faaliyet raporunda bazı göstergelere ilişkin gerçekleşmenin hedeflenenden fazla olması durumunda oluşan sapsmalara ilişkin açıklama yapılmaması, tam açıklama ilkesine aykırı bir durumdur.

Faaliyet Raporunda, 9 adet Performans Göstergesinin gerçekleşme durumuna ilişkin ölçüm yapılamadığı görülmüş olup, bu durumun da gerekçesi olarak “Mevzuat Çalışmaları” ve “Geçiş Süreci Devam Etmektedir.” ifadeleri kullanılmıştır. Performans hedeflerine ne derece ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan performans göstergelerinin ölçülememesi durumu, idarece faaliyet raporunun hazırlanma amacı ve işleviyle örtüşmemektedir.

Kurumun, performans göstergelerine ilişkin faaliyet sonuçlarını ölçmek amacıyla veri kayıt sistemi kurduğu tespit edilmiştir.

Stratejik plan Amaç 2, Hedef 2.2 başlığı altında yer alan 1. performans göstergesi olan “doğru/değerlendirilebilir geri bildirim sayısındaki artış oranı” önemli olarak değerlendirilerek söz konusu performans göstergesiyle ilgili olarak kayıt süreci incelenmiştir.

Örnek veri kayıt sisteminin değerlendirilmesi sonucunda, tamlık ve doğruluk kriterleri açısından amaca uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Her ne kadar veri kayıt sistemleri üzerindeki inceleme, performans bilgisinin doğruluğunu test etmek amacıyla gerçekleştirilse de, güvenilir veri kayıt sistemlerinin mevcudiyeti raporlanan verilerdeki hata olasılığını

ortadan kaldırmaz. Bu nedenle veri kayıt sistemleri hakkındaki olumlu değerlendirme Türkiye İlaç Tıbbi Cihaz Kurumunun Faaliyet Raporunda sunduğu performans bilgisinin doğruluğu hakkında mutlak güvence sağlamaz.

Kurum stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporunu hazırlamakla birlikte söz konusu belgelerin mevzuat hükümlerine tam olarak uygun olması için gelişime ihtiyaç duymaktadır. Mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun sağlanması amacıyla faaliyet raporunda hedeflere yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin sonuçlarının tümünün ölçülmesi ve raporlanması, kurumun performans yönetimi sisteminin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Göstergelerde Mevcut Durumun Belirlenmemiş Olması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ’de, hedeflere yönelik performans göstergelerinin, bu göstergeler cinsinden mevcut durumun ve plan döneminde ulaşılması arzulanan seviyenin belirtilmesi gerektiği belirtilmiştir. Stratejik planlama sürecinin ilk adımı olan durum analizi, kuruluşun “neredeyiz?” sorusuna cevap verir. Kuruluşun geleceğe yönelik amaç, hedef ve stratejiler geliştirebilmesi için öncelikle, mevcut durumda hangi kaynaklara sahip olduğunu ya da hangi yönlerinin eksik olduğunu, kuruluşun kontrolü dışındaki olumlu ya da olumsuz gelişmeleri değerlendirmesi gerekir. Mevcut durum tespiti iyi yapılmadığı takdirde, hedef ve gösterge de doğru bir şekilde belirlenemeyecektir. Stratejik planda yer alan göstergelerin mevcut durumlarının sayısal olarak belirlenmediği tespit edilmiştir.

Mevcut durum ölçülmeden 5 yıl sonrasında ulaşılması hedeflenen düzeylerin sağlıklı şekilde belirlenemeyeceği değerlendirilmektedir. Hedefler ve göstergeler tanımlandıktan sonra, bunların sayısal olarak tespit edilmemesinin, stratejik plan için önemli bir eksiklik olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kurumun 19 Mart 2012 tarihinde fiilen faaliyetlerine başladığı, mevcut durum olan 2012 yılının Kurumun faaliyet gösterdiği ilk yıl olması sebebiyle, söz konusu yılda veri elde edilemediğinden mevcut duruma yer verilmediği, bundan sonraki stratejik plan çalışmalarında belirlenecek performans göstergelerinin mevcut durumlarına ilişkin niceliksel verilerin yer almasına gerekli özenin gösterileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi daha sonra hazırlanacak olan stratejik planda bulgu konusu hususa dikkat edileceğini belirtmiş olup bir sonraki stratejik plan değerlendirmesinde bu husus gözden geçirilecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 2: Performans Programı dönemine ait kurumun insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek istihdam politikalarına yer verilmemesi

Maliye Bakanlığınca hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinin “İnsan Kaynakları” bölümünde; idarenin mevcut insan kaynakları, istihdam şekli, hizmet sınıfları, kadro unvanları, istihdam politikası ve benzeri bilgilere bu bölümde yer verilmesi gerektiği, ayrıca program dönemindeki insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek politikaların da açıklanması gerektiği belirtilmiştir. Performans Programının “İnsan Kaynakları” bölümünde kurumun program dönemindeki insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek istihdam politikalarına yer verilmemiştir. Performans Programı Hazırlama Rehberi gereğince, Performans Programının “İnsan Kaynakları” bölümünde kurumun program dönemindeki insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek istihdam politikalarına ilişkin bilgilere yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kurumun insan kaynaklarıyla ilgili bilgi verilerek, personelin kadro sayıları ve unvanlarının yan ödeme ve kadro cetvellerinin vize edilmesinden dolayı vize cetvellerinde her yıl yer aldığı, vize cetvelinde alınacak personelin kadro ve sayıları belirtildiği için ayrıca performans programının insan kaynakları bölümünde yer verilmediği, kadrolu personel sayısı ile fiili çalışan (geçici görevliler dahil) personel sayısının ayrıntılı bir şekilde 2015 yılı performans programında yer aldığı, bundan sonra hazırlanacak olan performans programlarında “insan kaynakları” bölümünde Kurumun program dönemindeki insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek istihdam politikalarına yer verilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bundan sonraki programlarda bu tespitlerin dikkate alınacağını belirtmiş olup izleyen yıl denetimlerinde hazırlanan performans programlarındaki düzeltmeler kontrol edilecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 3: Faaliyetlere ilişkin bütçe gerçekleştirmelerine yer verilmemesi.

Performans programlarında her bir performans hedefine ilişkin göstergeler ve faaliyetler belirlenmekte, ayrıca performans hedeflerine ne kadar kaynak kullanılarak ulaşılabileceğini gösteren Faaliyet Maliyetleri Tablolarına da yer verilmektedir. Böylece performans hedef ve göstergeleri ile faaliyetlere ilişkin bütçe hedefleri de belirlenmiş olmaktadır. Faaliyet Raporunda, Performans Hedeflerini gerçekleştirmek üzere belirlenmiş olan Performans Göstergelerinin gerçekleşme durumuna ilişkin bilgilere ve gerçekleştirilen faaliyetlere yer verilmesine rağmen, Performans Hedef ve Göstergelere ulaşılması için belirlenmiş olan Faaliyetlere ilişkin bütçe gerçekleştirmelerine yer verilmemiştir. Dolayısıyla Performans Gösterge ve Hedeflerine ne kadar kaynak kullanılarak ulaşıldığına ilişkin herhangi bir bilgi Faaliyet Raporunda yer almamaktadır.

Faaliyetler ile ilgili gerçekleşme bilgileri ve bütçe gerçekleştirmelerinin kaydedilmemesi, kamu idaresinin hedeflerine ulaşırken hangi faaliyetleri gerçekleştirdiği ve ne kadar kaynak kullanıldığı bilgisinin sağlanmasına engel teşkil etmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun “Bütçe İlkeleri” başlıklı 13’üncü maddesinin (c) fıkrasında; Bütçelerin kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanacağı, uygulanacağı ve kontrol edileceği belirtilmiştir. Söz konusu madde hükmüne göre; kamu idaresine ait yılı bütçesi ve bu bütçenin hazırlanmasına temel teşkil eden Performans Programında yer alan Performans Hedef ve Göstergeleri ile hedef ve göstergelere ulaşılması için belirlenmiş olan Faaliyetlere ilişkin gerçekleşme bilgileri ve bütçe gerçekleştirmelerinin izlenmesi, raporlanması ve denetlenmesi gerekli olup, buna ilişkin bilgilere faaliyet raporunda yer verilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; Performans esaslı bütçeleme sisteminde harcamaların amaç ve hedef bazlı takip edilebileceği, yürütülen faaliyetlerin amaç ve hedeflere yönelik olarak gerçekleştirilebileceği kanaatiyle bu kapsamda yapılan faaliyetlerin, Faaliyet Raporunda detaylı bir şekilde yer aldığı, bu nedenle bütçe gerçekleştirmelerinin performans göstergeleri bazında takip edilemeyeceği, bunun için yeni bir bütçe sistemi ve anlayışına ihtiyaç olduğu,

Maliye Bakanlığınca program esaslı bütçelemeye geçildiği takdirde performans göstergeleri bazında bütçe gerçekleştirmelerinin takip edilebilir hale geleceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulgunun genel olarak sistemdeki noksanlığa ilişkin olması nedeniyle buna yönelik olarak Kamu idaresinin yaptığı açıklamalar bulguda belirtilenlerin tasdiki mahiyetindedir.

Maliye Bakanlığı tarafından e-bütçe sisteminde açılan performans bütçe modülü altında performans izleme ve değerlendirme bölümü, her ne kadar kamu idarelerine ait performans programlarının sağlıklı bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla geliştirilmiş ve idarelerin kullanımına açılmışsa da, Faaliyetler ile ilgili gerçekleştirme bilgileri ve bütçe gerçekleştirmelerinin kaydedileceği bir modülün olmaması, kamu idaresinin hedeflerine ulaşırken hangi faaliyetleri gerçekleştirdiği ve ne kadar kaynak kullanıldığı bilgisinin sağlanmasına engel teşkil etmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun “Bütçe İlkeleri” başlıklı 13 üncü maddesinin (c) fıkrasında; Bütçelerin kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanacağı, uygulanacağı ve kontrol edileceği belirtilmiştir. Söz konusu madde hükmüne göre; kamu idaresine ait yılı bütçesi ve bu bütçenin hazırlanmasına temel teşkil eden Performans Programında yer alan Performans Hedef ve Göstergeleri ile hedef ve göstergelere ulaşılması için belirlenmiş olan Faaliyetlere ilişkin gerçekleştirme bilgileri ve bütçe gerçekleştirmelerinin izlenmesi, raporlanması ve denetlenmesi gereklidir.

Performans esaslı bütçelemeye yönelik düzenlemeleri yapmaya yetkili ve görevli bulunan Maliye Bakanlığınca e-bütçe sisteminin bu işlevi sağlayacak şekilde geliştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Faaliyet raporunda yer alan 9 adet performans göstergesinin gerçekleştirme durumuna ilişkin ölçüm yapılamadığı görülmüştür

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkındaki Yönetmelik'in;

“Tam açıklama ilkesi” başlıklı 7’nci maddesinde; faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması, faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerektiği,

“Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı” başlıklı 18’inci maddesinde ise; Performans bilgileri başlığı altında performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleştirme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine birim ve idare faaliyet raporlarında yer verileceği belirtilmiştir.

Faaliyet Raporunda, detayları aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere, 9 adet Performans Göstergesinin gerçekleştirme durumuna ilişkin ölçüm yapılamadığı görülmüş olup, bu durumun da gerekçesi olarak “Mevzuat Çalışmaları” ve “Geçiş Süreci Devam Etmektedir.” ifadeleri kullanılmıştır.

Performans hedeflerine ne derece ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan performans göstergelerinin ölçülememesi durumu, idarece faaliyet raporunun hazırlanma amacı ve işleviyle örtüşmemektedir.

Performans Göstergesi	Sorumlu Birim	2015 Hedef	2015 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı
Tespit edilen kayıtdışı üretim yerlerindeki azalma oranı	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	6%	--	Mevzuat Çalışmaları Devam Etmektedir.
Tespit edilen kayıtdışı tıbbi cihaz üretim yerlerindeki azalma oranı	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	6%	-	Mevzuat Çalışmaları Devam Etmektedir.
Yetkilendirilecek kalibrasyon kuruluşu sayısı	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	10	-	Geçiş Süreci Devam Etmektedir.
Yetkilendirilen teknik servis sayısı	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	30	-	Geçiş Süreci Devam Etmektedir.
Yetki verilen tıbbi cihaz	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik	50	-	Geçiş Süreci

kalibrasyon uzman sayısı	Ürünler Başkan Yardımcılığı			Devam Etmektedir.
Denetlenen tıbbi cihaz test kontrol ve kalibrasyon kuruluş sayısı	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	10	-	Geçiş Süreci Devam Etmektedir.
Denetlenen tıbbi cihaz teknik servis sayısı	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	15	-	Mevzuat Çalışmaları Devam Etmektedir.
Denetlenen tıbbi cihaz satış ve depolama yeri sayısı (yetki alan kuruluşa 1 yılda iki denetim)	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	3400		Düzenlenen Mevzuat İle Yetki Ve Görev, İl Sağlık Müdürlüklerine Devredilmiştir.
Ortalama tıbbi cihaz üretim yeri ruhsatlandırma süresi	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	2,5 ay	-	Mevzuat Çalışmaları Devam Etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda yer alan “performans göstergelerinin gerçekleşememe nedenleri” 2015 yılı İdare Faaliyet Raporunun performans sonuçları tablosunun değerlendirilmesi kısmında detaylı bir şekilde açıklandığı söz konusu gerçekleşememe nedenlerinin, stratejik planın hazırlık aşamasında mevzuatın bu doğrultuda hazırlanacağı düşünülerek performans göstergelerinin konulduğu, ancak mevzuat çalışmaları tamamlanamadığı ve sürecin devam ediyor olmasından dolayı performans göstergelerinin ölçümünün yapılamadığı, bundan sonraki stratejik plan çalışmalarında mevzuatı hazırlanamayan ve ölçülemeyen performans göstergelerine yer verilmemesi hususunda gerekli titizlik gösterileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bundan sonra bulgudaki tespitlerin dikkate alınacağını belirtmiş olup izleyen yıl denetimlerinde hazırlanan faaliyet raporlarındaki düzeltmeler kontrol edilecektir.

BULGU 5: Faaliyet Raporunda bazı göstergelere ilişkin gerçekleşmenin hedeflenenden fazla olması durumunda oluşan sapsmalara ilişkin açıklama yapılmaması

Bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleşmelerinde sapsmalar olması durumunda denetlenen idarelerin, hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenleri hakkında açıklama getirmesi gerekmektedir. Faaliyet Raporunda gerçekleşmenin hedeflenenden fazla olması durumunda oluşan sapsmalara ilişkin açıklama yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 41'inci maddesinde;

“İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapsmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.” hükümleri yer almaktadır.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkındaki Yönetmeliğin;

“Tam açıklama ilkesi” başlıklı 7'nci maddesinde; faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması, faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerektiği,

“Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı” başlıklı 18'inci maddesinde ise; Performans bilgileri başlığı altında performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapsmaların nedenlerine birim ve idare faaliyet raporlarında yer verileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde, detayları aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere, faaliyet raporunda bazı göstergelere ilişkin gerçekleşmenin hedeflenenden fazla olması durumunda oluşan sapsmalara ilişkin açıklama yapılmadığı görülmüştür.

Sapma Nedeninin Açıklanmadığı Tespit edilen Göstergeler

Performans Göstergesi	Sorumlu Birim	2015 Hedef	2015 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı
Analizlerin tekrarlanma sayısında azalma oranı	Destek ve Laboratuvar Hizmetleri Başkan Yardımcılığı	6%	65%	1083,3%

Analiz sonuçlarından kaynaklı şikayetlerdeki azalma oranı	Destek ve Laboratuvar Hizmetleri Başkan Yardımcılığı	5%	24%	480%
Kayıtlı ürün sayısındaki artış oranı	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	10%	%20,74	207,4%
Kayıtlı tıbbi cihaz sayısındaki artış oranı	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	10%	%28,2	282%
Denetlenen toplam ürün sayısı artış oranı	Denetim Hizmetleri Başkan Yardımcılığı	15%	27.4%	182 %
Güvensiz bulunan ürün sayısı/Analize tabi tutulan ürün sayısı artış oranı	Denetim Hizmetleri Başkan Yardımcılığı	10%	72%	720%
Uygunsuz bulunan ürün sayısı/Denetlenen ürün sayısı artış oranı	Denetim Hizmetleri Başkan Yardımcılığı	10%	12,7%	127%
GCP (Good Clinical Practices- İyi Klinik Uygulamaları) denetim sayısındaki artış oranı	Denetim Hizmetleri Başkan Yardımcılığı	10%	60%	600%
GMP (Good Manufacturing Practices-İyi Üretim Uygulamaları) denetim sayısındaki artış oranı	Denetim Hizmetleri Başkan Yardımcılığı	15%	26%	173%
GPvP(Good Pharmacovigilance Practices- İyiFarmakovijilans Uygulamaları) denetim sayısındaki artış oranı	Denetim Hizmetleri Başkan Yardımcılığı	10%	91%	910%
Yetki verilen tıbbi cihaz satış merkezi sayısı	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	15.000	25.733	171,6%
Doğru/değerlendirilebilir geri bildirim sayısındaki artış oranı (yüzde)	İlaç ve Eczacılık Başkan Yardımcılığı	12%	32,78%	273,17%
İlgili mevzuatlarda belirtilen süreler içinde yapılan geri bildirimlerin sayısı	İlaç ve Eczacılık Başkan Yardımcılığı	4500	6128	136%
Eğitim ve toplantı sayısı	-Ekonomik Değerlendirmeler ve Bilgi Yönetimi Başkan Yardımcılığı	45	314	697,7%

	Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı -Denetim Hizmetleri Başkan Yardımcılığı İlaç ve Eczacılık Başkan Yardımcılığı			
Sağlık çalışanlarının bilinç düzeyindeki artış oranı	-Ekonomik Değerlendirmeler ve Bilgi Yönetimi Başkan Yardımcılığı -Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	10%	13,30 %	%133
Sağlık çalışanı kaynaklı geri bildirimlerdeki artış oranı (yüzde)	-Ekonomik Değerlendirmeler ve Bilgi Yönetimi Başkan Yardımcılığı -Tıbbi Cihaz ve Kozmetik Ürünler Başkan Yardımcılığı	50%	61%	122%
Dış paydaşlarla yapılan işbirliği sayısı	Tüm Harcama Birimleri	12	283	235,83%
Paylaşılan bilgi ve rapor sayısı	Tüm Harcama Birimleri	360	1959	544%
Dış paydaşların Kurumdan memnuniyetindeki artış oranı	Tüm Harcama Birimleri	5%	%8,64	%172,8
İyileştirilen süreç sayısı	Tüm Harcama Birimleri	9	83	922%
İç paydaşların Kurumdan memnuniyetindeki artış oranı (yüzde)	Tüm Harcama Birimleri	10%	11,9%	119 %
Dış paydaşların Kurumdan memnuniyetindeki artış oranı (yüzde)	Tüm Harcama Birimleri	5%	8,64	172,8%
Lisansüstü ve yabancı dil eğitimi almış personelin oranı (yüzde)	Tüm Harcama Birimleri	29%	50,39%	174%
İç paydaşların Kurumdan memnuniyetindeki artış oranı (yüzde)	Tüm Harcama Birimleri	10%	11,9%	119%
Dış paydaşların Kurumdan memnuniyetindeki artış oranı (yüzde)	Tüm Harcama Birimleri	5%	8,64%	172,80%
Laboratuvar analizinde	Destek ve Laboratuvar	6%	65%	%1083,3

tekrarlanan test sayısındaki azalma oranı (yüzde)	Hizmetleri Başkan Yardımcılığı			
---	--------------------------------	--	--	--

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonra hazırlanacak olan idare faaliyet raporlarında gerçekleşenin hedeflenenden fazla olması durumunda sapmalara ilişkin açıklama yapılması hususunda gerekli özen gösterileceği, ancak sapmalara ilişkin standartlarında belirlenmesi gerektiği, sapma oranının ne kadarına kadar kabul edilebileceği mevzuatsal olarak açıkça belirlenmeli ve bu doğrultuda açıklamaların yapılması gerektiği belirtilmiştir. Sapmalara ilişkin detaylı açıklama yapılmıştır.

Sonuç olarak Bulguda da belirtildiği üzere faaliyet raporunda eleştirilen husus; bu konudaki Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik hükümlerine rağmen idarenin faaliyet raporunda söz konusu göstergelerde meydana gelen sapmalarla ilgili açıklama yapılmamasıdır. Denetim raporuna yönelik kamu idaresi cevabında açıklanan sapma nedenlerine ayrıntılı şekilde idare faaliyet raporunda yer verilmesi ve bu durumun nedenlerinin kamuoyuna duyurulması gerekmektedir.

Kamu İdaresi bundan sonraki faaliyet raporlarında bu tespitlerin dikkate alınacağını belirtmiş olup izleyen yıl denetimlerinde hazırlanan faaliyet raporlarındaki düzeltmeler kontrol edilecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>